

NIEUWE MAVO SCHRAVENLANT XL DECOR VOOR VISIERIJK DEBAT

Samenwerken in plaats van uitvoeren

“Als opdrachtgever vind ik drie kwaliteiten belangrijk: de eerste is goed luisteren en rekening houden met de gebruikers, de tweede je ambitie tijdens het proces vasthouden en ten slotte in de aanbestedingsprocedure een belangrijke rol houden in de selectie van partijen.” Een mooi vertrekpunt voor een gesprek tussen opdrachtgever Wim Kokx en bouwer Geron Verdellen.

Wim Kokx coördineerde als directeur-bestuurder opdrachtgever vanuit de Openbare Scholengroep Vlaardingen en Schiedam het bouwproces: “Ik heb eerder scholen gebouwd of als eindgebruiker ervaren en niet alle gebouwen waren altijd even goed. Dit vind ik een

geslaagd proces met als resultaat een goed gebouw. Het is mooi, fris en ruimtelijk in zijn uitstraling en verlichting. Dat heeft ook met de organisatie van de ruimten te maken, omdat de lokalen groter zijn gemaakt, waardoor er meer rust is. We hadden een beperkt perceel, met het risico dat het een gedron-

gen gebouw zou worden, maar het is juist ruim in zijn uitstraling. Daarnaast is de aankleding functioneel en sjiek en zie je dat leerlingen er ook goed mee om gaan. Dat alles maakt dat je goed onderwijs kunt geven en het gebouw daarin meehelpt. Directeur Saskia Boxem: “Wim kent veel scholen en we zijn in veel scholen gaan kijken, om ideeën op te doen. Soms was de opbrengst een goed concept, een geslaagd leerplein, een akoestisch goede gymzaal of integrale kastenwanden, waardoor je geen losse kasten in het gebouw ziet.”

KEUZEMOMENT

Wim verder: “In mijn netwerk werd afgeraden om traditioneel aan te besteden en werd geadviseerd om partijen eerder in het proces te betrekken. Het werd een *engineer en construct aanbesteding* tot en met het VO+ inclusief de keuze voor materialen, kleuren en gevelaanzichten. Je kunt nog verder gaan, waarbij je alleen maar een functioneel programma van eisen in de markt zet en voor bijvoorbeeld *design and build* kiest, maar dat durfde ik niet. Voordat je het weet wordt een rechthoekig gebouw ovaal en een frisse school een gebouw zonder dak. Wanneer je aan het begin te veel weggeeft ben ik bang dat je een te zuinig gebouw krijgt. Dat kan ik niet verantwoorden omdat we met maatschappelijk geld omgaan. Voor de aanbesteding weet je niet wie de geselecteerde partijen worden. Ken je de aannemer; dan richt je zo’n proces misschien wat makkelijker in.”

PRIJSFACTOR DOMINANT

Directeur SMT Bouw & Vastgoed Geron Verdellen reageert: “Dat is vaak het probleem. Elke inschrijvende partij weet dat de opdrachtgever op de economisch meest voordelige aanbesteding selecteert. Dan roep je in feite het onheil over je uit, omdat de prijsfactor dominant is en de opdracht al ingekaderd. Vanuit een andere vorm van samenwerking krijg je misschien wel voor hetzelfde geld een veel beter gebouw.” Wim: “Het gaat inderdaad om vertrouwen. Achteraf heeft het traject misschien wel te lang geduurd, omdat jullie pas aan tafel kwamen nadat er al een heel voortraject was geweest en de architect geselecteerd was.” Saskia: “Dat is waar, maar we hebben wel de tijd genomen over ons ideale gebouw na te denken en daarbij heeft SMT in de realisatie een belangrijke rol gespeeld, door zelfs over het sleutelplan mee te blijven denken.” Geron knikt: “Vanzelfsprekend; na de opdrachtverstrekking zijn we in de lead en hebben we de regiefunctie. Maar we denken liever eerder al mee. We zijn trots op dit gebouw, maar de beperking van bijvoorbeeld deze aanbestedingsvorm is dat we de constructie, veel verschillende constructieve materialen en systemen, slimmer hadden kunnen doen en de akoestische verbeteringen in de gymzaal eerder hadden kunnen inbrengen. Bij design en build ligt er nog geen vastomlijnd plan en kunnen we meedenken

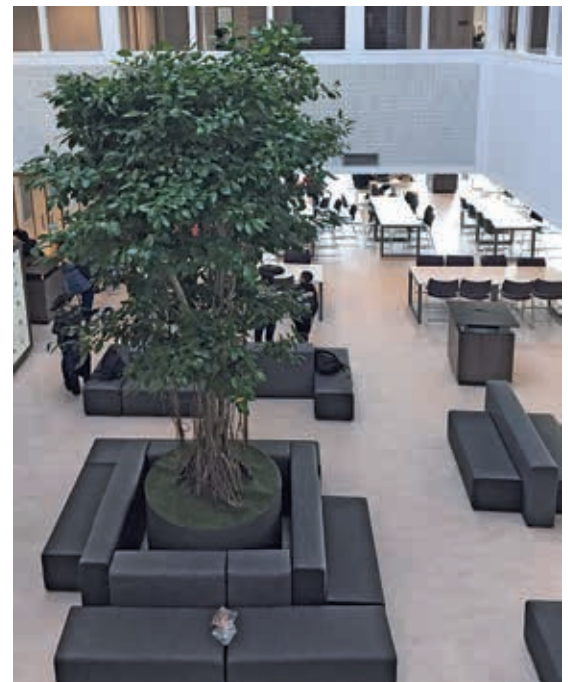
Geron Verdellen (l) en Wim Kokx

in het concretiseren van de oplossing. Ons streven is niet meer in weer en wind te bouwen maar echt te assembleren. Je kunt nu vooraf al een gebouw virtueel helemaal ervaren en daardoor beter op de specificaties van het gebouw inspelen. Denk aan aspecten als de inking, de hoogte van de borstwering van de deur, het inruimen van de kluisjes in relatie tot de breedte van de gangen. Je kunt ook virtueel om het gebouw heen lopen en ervaren hoe het in de wijk ligt.”

Wim: “Het klinkt aantrekkelijk, maar ik vind vooral die duurzame ambitie ingewikkeld, omdat de huidige financiering niet adequaat is. En hoe weet ik dat ik een voorinvestering in verduurzaming ook echt terugverdient?” Geron: “Nu heb je elk jaar een energierekening. Die kun je ook verkapitaliseren en investeren in een gebouw dat geen energie meer vraagt. Je kunt de E-component als resultaatverplichting meegeven, dan garanderen wij dat je geen energierekening krijgt.” Wim: “Als ik die zekerheid echt zou hebben zou ik anders met de opgave omgaan.”

Ten slotte over het gebouw, Saskia: “Natuurlijk is dit al een modern en mooi gebouw, met ledverlichting en straks zonnepanelen op het dak. Het binnenklimaat is goed, het is een compact ontwerp en we maken maximaal gebruik van natuurlijk daglicht. En door het vele glas maken we ook contact met de wereld buiten.” Geron: “We gaan weer leren van de natuur en onszelf als onderdeel zien van een omgeving. De tijd dat we alles oplosten met installaties is voorbij. Daar ligt ook de toekomst van het bouwen.” ◀

▶ Kijk voor meer informatie op smt-benv.nl.

“Je moet elkaar vinden op een duidelijke visie en dan vertalen wij dat in een slim, ruimtelijk en licht gebouw met een goed binnenklimaat”